

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า และ 3) พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า
2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า
3. ผลการดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า

1. ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า

การดำเนินการศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการในระหว่างเดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2556 เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการให้บริการชุมชน 2) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน 3) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น 4) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ และ 6) ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม การประชุมระดมความคิด (Focus Group) ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง

แบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและกรอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในระยะที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

กลุ่มเป้าหมาย	ชาย	หญิง	จำนวน	ร้อยละ
1.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	-	15	6.25
2.ผู้บริหาร	2	-	2	0.83
3.ครู	7	10	17	7.08
4.ผู้ปกครองนักเรียน	86	90	176	73.34
5.ผู้นำชุมชน	20	10	30	12.5
รวม	130	110	240	100

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 240 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 เป็นผู้บริหาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 เป็นครู จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.08 เป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34 และเป็นผู้นำชุมชน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
โรงเรียนบ้านเหล่า ตามกรอบงานโดยรวม

สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการให้บริการชุมชน	4.29	0.28	มาก
2. ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน	4.52	0.31	มากที่สุด
3. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น	2.36	0.51	น้อย
4. ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.47	0.60	น้อย
5. ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ	4.60	0.40	มากที่สุด
6. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.58	0.46	มากที่สุด
\bar{X}	3.71	1.24	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่า 6 ด้าน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) โดยเรียงลำดับจากค่าน้อยที่สุด 2 ลำดับ ได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.36$, S.D = 0.51) อยู่ในระดับน้อย 2) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.47$, S.D = 0.60) อยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับจากค่ามาก 4 ลำดับ ได้แก่ 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ ($\bar{X} = 4.60$, S.D = 0.40) อยู่ในระดั้มากที่สุด 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D = 0.46) อยู่ในระดั้มากที่สุด 3) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X} = 4.52$, S.D = 0.31) อยู่ในระดั้มากที่สุด 4) ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.28) อยู่ในระดั้มาก

สรุปผลศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ตามกรอบงานด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วยงาน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการชุมชน 2) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน 3) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น 4) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ และ 6) ด้านการประชาสัมพันธ์ จากการศึกษาสภาพ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่ 1 โรงเรียนบ้านเหล่ามีสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.36, S.D = 0.51$) 2) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.47, S.D = 0.60$) ประเด็นที่ 2 โรงเรียนบ้านเหล่ามีสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.29, S.D = 0.28$) ประเด็นที่ 3 โรงเรียนบ้านเหล่ามีสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ ($\bar{X} = 4.60, S.D = 0.40$) 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58, S.D = 0.46$) และ 3) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X} = 4.52, S.D = 0.31$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเมื่อพิจารณาตามสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า ซึ่งประกอบด้วยงาน 6 งาน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการชุมชน 2) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน 3) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น 4) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ และ 6) ด้านการประชาสัมพันธ์ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการให้บริการชุมชน			
1. การให้บริการชุมชน ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร	4.64	0.48	มากที่สุด
2. การแจ้งข่าวสารในสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.53	0.50	มากที่สุด
3. การสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นศูนย์วิชาการของชุมชน	4.50	0.50	มากที่สุด
4. การสนับสนุนให้ครู อาจารย์จัดอบรมความรู้วิชาการต่าง ๆ ตามที่ชุมชนต้องการ	4.68	0.46	มากที่สุด
5. การสนับสนุนให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนจัดกิจกรรมของชุมชน	4.40	0.49	มาก
6. การจัดวางกฎระเบียบการใช้อาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ในการจัดกิจกรรมของชุมชน	3.83	0.89	มาก
7. การจัดรายการวิทยุชุมชนแจ้งข่าวสารของโรงเรียนสื่อสารถึงชุมชน	3.49	1.48	มาก
\bar{X}	4.29	0.28	มาก
ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน			
8. แหล่งเรียนรู้ของชุมชนเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าศึกษาค้นคว้า	4.37	0.48	มาก
9. สถานประกอบการในชุมชนรับนักเรียนเข้าฝึกปฏิบัติงาน	4.68	0.46	มากที่สุด
10. ส่งวิทยากรมาให้ความรู้ในโรงเรียน	4.34	0.47	มาก
11. ชุมชนให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.72	0.45	มากที่สุด
12. ภูมิปัญญาชาวบ้านให้ความรู้แก่บุคลากรและนักเรียนของโรงเรียน	4.78	0.41	มากที่สุด
13. การรับบริจาควัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาจากชุมชน	4.37	0.77	มาก
14. การได้รับการส่งเสริมสวัสดิการครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนจากชุมชน	4.43	1.16	มากที่สุด
\bar{X}	4.52	0.31	มากที่สุด

สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น			
15. จัดกิจกรรมรณรงค์หาทุนให้กับโรงเรียน	2.36	0.56	น้อย
16. การรับความช่วยเหลือจากชุมชน	2.45	0.83	น้อย
17. เอกชนให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากโรงเรียน	2.37	0.87	น้อย
18. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา	2.24	0.46	น้อย
19. องค์การบริหารส่วนตำบลบริจาคเงินทุนและของขวัญรางวัลสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน	2.34	0.49	น้อย
20. สถานประกอบการในชุมชนรับนักเรียนเข้าฝึกปฏิบัติงาน	2.39	0.88	น้อย
21. จัดตั้งกองทุนการศึกษา เพื่อการจัดการศึกษา	2.39	0.88	น้อย
22. การร่วมกับชุมชนจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์	2.39	0.88	น้อย
\bar{X}	2.36	0.51	น้อย
ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			
23. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา	2.71	0.90	ปานกลาง
24. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษา	2.56	0.75	ปานกลาง
25. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา	2.45	0.70	น้อย
26. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	2.50	0.73	ปานกลาง
27. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากโรงเรียน	2.41	0.95	น้อย
28. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นศูนย์วิชาการของชุมชน	2.46	0.95	น้อย
29. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนให้ครู อาจารย์ จัดอบรมความรู้วิชาการต่าง ๆ ตามที่ชุมชนต้องการ	2.36	0.89	น้อย

สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
30. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมกิจกรรมอบรมด้านต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การเลือกตั้ง การกำจัดลูกน้ำยุงลาย เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุตามที่ชุมชนต้องการ	2.37	0.72	น้อย
31. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนส่งเสริมให้ครูไปร่วมเป็นกรรมการหรือพิธีกรการจัดกิจกรรมงานต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน	2.43	0.94	น้อย
\bar{X}	2.47	0.60	น้อย
ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ			
32. โรงเรียนจัดหน่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ชุมชน	4.57	0.49	มากที่สุด
33. โรงเรียนให้บริการส่งเสริมบริการความรู้ด้านอาชีพแก่ชุมชน	4.58	0.49	มากที่สุด
34. จัดตั้งกองทุนการศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาร่วมกับวัด	4.59	0.49	มากที่สุด
สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
35. การระดมทุนการศึกษาจากชมรมศิษย์เก่า	4.60	0.49	มากที่สุด
36. ชุมชนจัดตั้งกองทุนสำหรับนักเรียนยากจน	4.68	0.46	มากที่สุด
37. การจัดสวัสดิการครู นักเรียน นักการภารโรงจากองค์กรอื่น ๆ	4.62	0.48	มากที่สุด
\bar{X}	4.60	0.40	มากที่สุด
ด้านการประชาสัมพันธ์			
38. ปิดประกาศข่าวสารต่าง ๆ ในป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.58	0.49	มากที่สุด
39. แจกข่าวสารถึงชุมชนผ่านสื่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุชุมชน เสียงตามสายท้องถิ่น	4.62	0.48	มากที่สุด
40. จัดรายการวิทยุชุมชนแจกข่าวสารของโรงเรียน สื่อสารถึงชุมชน	4.49	0.65	มาก
41. มอบหมายนักเรียนนำข่าวสารไปแจ้งกับผู้ปกครอง	4.61	0.48	มาก
42. แจกข่าวสารผ่านตัวแทนของชุมชน	4.59	0.49	มากที่สุด
43. ส่งเสริมนักจัดรายการเสียงตามสายรุ่นจิ๋วในชุมชน	4.63	0.48	มากที่สุด
44. หนังสือเชิญร่วมประชุมของโรงเรียน	4.52	0.50	มาก
45. การชี้แจงผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ข่าวสารในการประชุมผู้ปกครองและผู้สนับสนุนโรงเรียน	4.62	0.48	มากที่สุด
\bar{X}	3.71	1.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยรวมพบว่าโรงเรียนบ้านเหล่ามีสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\bar{X} = 3.71$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านตามข้อคำถามแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 ลำดับสุดท้าย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.47$, S.D = 0.60) อยู่ในระดับน้อย 2) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.36$, S.D = 0.51) อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ ($\bar{X} = 4.60$, S.D = 0.40) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D = 0.46) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X} = 4.52$, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.28) อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า

ผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 จากแบบสอบถามผู้วิจัยได้พบประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีค่าเฉลี่ย โดยเรียงลำดับจากค่าน้อยที่สุด ได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.36$) อยู่ในระดับน้อย 2) ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.47$) อยู่ในระดับน้อย และเมื่อเรียงลำดับจากค่ามาก 4 ลำดับ ได้แก่ 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ ($\bar{X} = 4.60$) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58$) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านการรับความช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X} = 4.52$) อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.29$) อยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้นำประเด็นการวิจัยในระยะที่ 1 ดังกล่าวไปสร้างข้อประเด็นคำถามการประชุมระดมความคิด (Focus Group) และแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาหาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า และผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์จากผู้ร่วมประชุมระดมความคิด (Focus Group) ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง

นักเรียน จำนวน 2 คน และผู้นำชุมชนจำนวน 2 คน ซึ่งผลการประชุมระดมความคิด (Focus Group) และการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาหาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

การหาแนวทางดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า

การประชุมระดมความคิด (Focus Group) เพื่อระดมความคิดร่วมกันหาแนวทางในการทำ โครงการ /กิจกรรมในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสำหรับโรงเรียนบ้านเหล่า โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในระดับน้อยมากกำหนดเป็นประเด็นปัญหา กำหนดเป็นข้อคำถาม โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา จำนวน 9 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน และผู้นำชุมชนจำนวน 2 คน หลังจากคัดเลือกได้แล้ว วางแผนการสนทนากลุ่ม กำหนดวันเวลาในการสนทนากลุ่ม ซึ่งได้แก่วันที่ 18 กรกฎาคม 2556 เวลา 10.00-12.00 น. สถานที่จัดสนทนากลุ่มคือห้องประชุม โรงเรียนเหล่า ดำเนินการประสานงานเรียนเชิญเป็นกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา แจ้งวันเวลาและสถานที่ดำเนินการล่วงหน้า เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบคือ สมุดจดบันทึก บันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และการบันทึกวีดิทัศน์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนาชักจูงให้ผู้ร่วมสนทนาเกิดแนวคิดร่วม แสดงความคิดเห็นจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม นำเสนอผลการสนทนากลุ่มดังนี้

1. สภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ของโรงเรียนบ้านเหล่า เป็นอย่างไร พบว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญพร้อมให้การสนับสนุนในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างเต็มที่ แต่บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างจริงจัง การร่วมกิจกรรมกับชุมชนและโรงเรียนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน สาเหตุมาจากบุคลากรส่วนใหญ่มีภาระงานมากและเป็นครูต่างถิ่น ครูนอกพื้นที่จึงทำให้ไม่มีเวลาพบปะหรือร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนเท่าที่ควร

2. แนวทางวิธีการในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไร พบว่า ครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน และผู้นำชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่า ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นร่วม

ทุกภาคส่วนว่าควรจะให้มีการพัฒนาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยที่ประชุมมีการระดมความคิดเห็นที่จะ มีการกำหนดเป้าหมายดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาเพื่อให้ทุกคนในชุมชนที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของบุตรหลานในปกครองของตนเองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดเพิ่มมากขึ้น ทุกคนมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนควรที่จะมีการแสวงหาแนวร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยติดต่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อระดมทรัพยากรมาพัฒนาการศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น เช่น วัด ร้านค้าชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล สถานีอนามัย โรงพยาบาล สถานีตำรวจและภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตบริการของโรงเรียนมาช่วยเกี่ยวกับการขับเคลื่อนในการทำกิจกรรม/โครงการ เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมการเกษตรตามรอยพ่อ กิจกรรมการกีฬาภายใน กิจกรรมการแข่งขันการกีฬาชุมชนสัมพันธ์ กิจกรรมการอบรมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมโรงเรียนสีขาว กิจกรรมด้านยาเสพติด กิจกรรมการเดินรณรงค์ประชาธิปไตย กิจกรรมวันสำคัญของชาติ กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นและอื่น ๆ เป็นการสร้างทางเลือกที่หลากหลายต่อโรงเรียนและชุมชน ซึ่งในที่ประชุมมีมติเลือกทางเลือกที่สอดคล้องเหมาะสมเป็นบทสรุปและจุดที่จะต้องมีการพัฒนาร่วมกันด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) กิจกรรมการกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) เพื่อให้ทุกคนในชุมชนมีความรู้สึกที่ตระหนักถึงความเป็นเจ้าของโรงเรียน มีความรัก ห่วง แหวน และภาคภูมิใจในสถานศึกษาของตน พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้นำชุมชน เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในการทำโครงการ / กิจกรรมในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสำหรับโรงเรียนบ้านเหล่า ซึ่งได้มีผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“...มีความยินดีที่ทางโรงเรียนได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ และอยากให้ร่วมในครั้งต่อไป...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้ทางโรงเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมทุกเดือนเพื่อร่วมมือกัน ในการวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของชุมชน...”

(คณะกรรมการสถานศึกษา. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...รู้สึกยินดีที่ได้ทำหน้าที่เป็น ตัวแทนของโรงเรียนในการร่วมประชุมในครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาของชุมชนมากขึ้นและอยากเข้าร่วมในครั้งต่อไปเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของชุมชนและร่วมพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้น...”

(ผู้บริหาร. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การแจ้งข่าวให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบช่วงที่ผ่านมาช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากขึ้น...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีข่าวทางโรงเรียนออกหออกรายข่าวเป็นประจำเป็นการช่วยผู้ปกครองกำกับติดตามนักเรียนได้ดีขึ้น และยังได้ทราบความเคลื่อนไหวการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แต่อยากให้มีคำตอบเนื่องสม่ำเสมอมากกว่านี้...”

(ผู้นำชุมชน. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การส่งข่าวการจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้ชุมชนทราบทำให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน แต่ยังมีขาดลำดับขั้นตอนที่มีความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายและมีระยะเวลาน้อยในการจัดกิจกรรม...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ชุมชนเข้าใจ และเข้าร่วมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น ไม่บ่นเวลาต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นและยังให้การสนับสนุนด้วย...”

(คณะกรรมการสถานศึกษา. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนมีท่าทีพึงพอใจที่ทางโรงเรียนให้ความสำคัญ และเข้าร่วมการประชุม ซึ่งผู้เข้าประชุมมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นอย่างดี...”

(ตัวแทนครู. 18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า สถานศึกษาคควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อแจ้งข่าวให้ผู้ปกครอง ชุมชนทราบในหลายรูปแบบ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น และทางโรงเรียนควรมีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกิจกับชุมชน เพื่อทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากขึ้น

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมการประชุมระดมความคิด (Focus Group) และผู้ให้สัมภาษณ์ในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ว่าจะต้องมีประชุมการวางแผนร่วมกับชุมชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยเริ่มจากโรงเรียนประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้กับชุมชนได้รับรู้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนบ้านเหล่าให้ความสำคัญกับชุมชน มีการจัดกิจกรรมการประชุมที่สอดคล้องกับกรอบงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอันจะนำไปสู่ความเข้าใจ การยอมรับและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันจะส่งผลทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความตระหนักให้กับชุมชนถึงความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จะเกิดผลดีกับผู้เรียนต่อไป

สรุปผลจากการดำเนินการประชุมระดมความคิดร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า พบว่าการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกี่ยวกับด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น มีการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ อภิปรายประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง มีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และแสดงความพร้อมในการที่จะระดมสรรพกำลังให้ความร่วมมือในการปฏิบัติโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันกับโรงเรียนอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ ซึ่งจากผลของการประชุมระดมความคิดระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ที่ประชุมได้มีมติร่วมกันว่าให้ดำเนินโครงการการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่า เกี่ยวกับด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้วยกิจกรรม คือ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมการกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านเหล่า ในลำดับต่อไป

3. ผลการดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าด้วยกระบวนการ PDCA

จากการศึกษาสภาพการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ตามกรอบงานทั้ง 6 ด้าน ได้สรุปงานด้านที่ทำการพัฒนาคือ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยที่ประชุมลงความเห็นร่วมกันให้มีการจัดกิจกรรมที่จะช่วยในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่นด้วยกิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่า คือนายสุเรนทร์ ชติยะวงศ์ เพื่อขออนุมัติจัดทำโครงการดำเนินการพัฒนาด้วยกระบวนการ PDCA ได้แก่ 1) การวางแผน(Plan) 2)การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) 3) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน(Check) และ 4) การปฏิบัติการแก้ไข (Action) ผู้วิจัยนำเสนอผลการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผลการวางแผน (Plan)

การวางแผนการดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า เกี่ยวกับด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ผู้วิจัยได้ทำการเขียนโครงการ และเสนอต่อผู้บริหารผ่านการอนุมัติให้ดำเนินการตามกิจกรรมโครงการ ดังกล่าว ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงแผนการดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
โรงเรียนบ้านเหล่า

กิจกรรม	การดำเนินงาน	วัน/เดือน/ปี
การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียน	<u>ขั้นเตรียมการ</u> - เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	19 พ.ค. 56
	<u>ขั้นดำเนินการ</u> 1. จัดให้มีการอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ครู และการจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 2. ส่งเสริมให้มีการจัดหา หรือผลิตสื่อ - อุปกรณ์การสอนที่เกี่ยวกับการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม 3. ให้มีการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ น่าสนใจแก่ผู้เรียน 4. มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม ทั้ง 4 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์สุจริต การ ประหยัดอดออม ความมีระเบียบวินัยและ การมีกิจกรรมอาสาทริบร้อยเพื่อพิจารณา ปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป	18-19 มิ.ย. 56
	<u>ขั้นสรุปและประเมินผล</u> - สรุป/รายงานผลการประเมินผลโครงการ	8 ก.ค. 56
		19 ก.ค. 56
วันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ)	<u>ขั้นเตรียมการ</u> 1. ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง วางแผนการ จัดทำโครงการ 2. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อผู้บริหาร 3. วางแผนรูปแบบดำเนินงาน	3 มิ.ย. 56 14 มิ.ย. 56

กิจกรรม	การดำเนินงาน	วัน/เดือน/ปี
	<u>ขั้นดำเนินการ</u>	10 ก.ค. 56
	1. จัดให้มีจัดป้ายนิเทศที่ส่งเสริม ความสำคัญของมารดา	9 ส.ค. 56
	2. จัดกิจกรรมการประกวด วาดภาพ เรียงความเกี่ยวกับพระคุณแม่	
	3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงความ กตัญญูต่อมารดา	
	4. มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม เพื่อพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป <u>ขั้นสรุปและประเมินผล</u>	
	- สรุป/รายงานผลการประเมินผลโครงการ	18 ส.ค. 56
กีฬาภายในและกีฬาชุมชน สัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์)	1. ขออนุมัติโครงการ	20 พ.ค. 56
	2. แจงผู้เกี่ยวข้องทราบ	31 พ.ค. 56
	3. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการฝึกซ้อม	1-30 มิ.ย. 56
	4. จัดเตรียมสนามและอุปกรณ์	1-15 ก.ค. 56
	5. ดำเนินการฝึกซ้อม	20ก.ค.-19ส.ค.56
	6. ดำเนินการแข่งขัน	22-23 ส.ค. 56
	- การแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชน สัมพันธ์	
	7. สรุป/รายงานผลประเมินผลโครงการ	10 ก.ย. 56

2. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do)

ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า เกี่ยวกับด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและ
หน่วยงานอื่นด้วยกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรม
วันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้าน
เหล่าเกมส์)

3. การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check)

การดำเนินโครงการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นด้วยดังนี้ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินโครงการ/กิจกรรม ปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 ผลการจัดกิจกรรมการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

จากการสรุปผลการประเมินผลกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน โรงเรียนบ้านเหล่า สรุปผลได้ ดังนี้

3.1.1 ด้านบริบท หรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านการปฏิรูปการเรียนรู้

1) ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ผลการประเมินพบว่าโรงเรียนบ้านเหล่ามีความด้อยในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง การพัฒนาด้านจริยธรรมของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรในด้านการปฏิบัติงาน และ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู การวิจัยปฏิบัติการเพื่อใช้ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมใน การจัดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน

2) ด้านการหาความต้องการจำเป็น ผู้แทนครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานภารกิจของโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นและคัดเลือกโครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็นโครงการที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาเป็นลำดับสอง

3.1.2 ความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

1) ด้านบุคลากร มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามกิจกรรม เพราะบุคลากรของโรงเรียนด้านครูผู้สอนและครูผู้สนับสนุนการสอนเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาด้านสังคมศึกษา มีครูแกนนำภายใต้โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำนวน 2 คน

2) ด้านงบประมาณ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 39,500 บาท ตามแผนปฏิบัติงานงบประมาณของโรงเรียน ซึ่งแยกรายจ่ายตามโครงการ ดังนี้ ค่าถวายพระวิทยากร จำนวน 15,000 บาท ค่าอาหารกลางวัน/อาหารว่าง 2 วัน จำนวน 20,000 บาท ค่าเอกสารประกอบการอบรม

จำนวน 1,500 บาท ค่าจัดหา สื่อ/อุปกรณ์ จำนวน 2,500 บาท และค่าจัดเตรียมสถานที่ จำนวน 500 บาท ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการ

3) ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ เพราะเปรียบเทียบกับวัสดุ/อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการกับวัสดุ/อุปกรณ์ ที่มีอยู่ เช่น เอกสารประกอบการอบรมมีอยู่ทั้งหมด 280 เล่ม แต่ใช้จริง 275 เล่ม กระดาษ A4 มีอยู่ 20 รีม แต่ใช้จริง 17 รีม และแผ่นใสมีอยู่ทั้งหมด 50 แผ่น แต่ใช้จริง 40 แผ่น เป็นต้น ซึ่งเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีวัสดุ/อุปกรณ์ และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมเพียงพอในการดำเนินงาน

3.1.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

จากการประเมินกระบวนการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเหล่าด้านการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครู การจัด กระบวนการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู และการนิเทศภายใน สรุปได้ดังนี้

1) การอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรครูอยู่ในเกณฑ์น่าพึงพอใจมาก โดย เปรียบเทียบระยะเวลาที่วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง มีกระบวนการ ดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาปฏิบัติจริง คือ ความเหมาะสม ของขั้นตอนแผนงาน/โครงการ ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผนงาน/โครง ความเหมาะสมของวัน เวลา ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของวัสดุ/อุปกรณ์ และความเหมาะสมของแผนงานดำเนินการ

2) การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู ได้ ดำเนินการปฏิบัติจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ การอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูผู้สอนในเดือนกรกฎาคม 2556 เป็นเวลา 2 วัน ซึ่งสามารถปฏิบัติจริงได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง

3) การนิเทศภายใน ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการนิเทศภายในจริง ผลการนิเทศพบว่า ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายในมากที่สุด รองลงมาคือ การนิเทศกิจกรรมเป็นไปตามแผนการนิเทศ และผลการนิเทศครูมีความพึงพอใจในระดับมากตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4) ผลการประเมินกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเหล่า โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการอบรมแล้วประเมินผลด้วยเครื่องมือแบบประเมินโครงการ/กิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการประเมินกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ตัวท่านก่อนและหลังการอบรมครั้งนี้	4.64	0.48	มากที่สุด
2. เอกสารในการอบรมมีความเหมาะสม	4.37	0.48	มาก
3. โสตทัศนูปกรณ์ในการอบรมมีความเพียงพอ	4.57	0.49	มากที่สุด
4. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.64	0.48	มากที่สุด
5. สถานที่ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม	4.57	0.49	มากที่สุด
6. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	4.58	0.49	มากที่สุด
7. วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	4.37	0.48	มาก
8. การอบรมมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา	4.37	0.48	มาก
9. เนื้อหาการอบรมตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการและประโยชน์ในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม	4.64	0.48	มากที่สุด
10. ท่านมั่นใจว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอบรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.57	0.49	มากที่สุด
\bar{X}	4.53	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการอบรม พบว่ามีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) พิจารณารายด้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ตัวท่านก่อนและหลังการอบรมครั้งนี้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) เนื้อหาการอบรมตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการและประโยชน์ในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า นักเรียนและผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะความประพฤติด้าน คุณธรรม จริยธรรม ทั้งก่อนและหลังการอบรมครั้งนี้ ซึ่งกระบวนการจัดอบรมมีเนื้อหาการอบรม ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการและประโยชน์ในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับ เกณฑ์ระยะเวลาในการอบรมที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมถือได้ว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการประเมินกิจกรรมใน ภาพรวม ($\bar{X} = 4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของผู้เรียน โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการอบรมเป็นแนวทางหนึ่งในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ของโรงเรียนบ้านเหล่าต่อไป

3.2 ผลการจัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ)

จากการสรุปผลประเมินผลกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนบ้านเหล่า สรุปผลได้ดังนี้

3.2.1 ด้านบริบท หรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านการปฏิรูปการ เรียนรู้

1) ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ผลการประเมินพบว่าโรงเรียนบ้านเหล่ามี ความด้อยในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกิจกรรมวันสำคัญ การพัฒนาด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความสำคัญของแม่ในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ในด้านการปฏิบัติงาน และ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู การวิจัยปฏิบัติการเพื่อใช้ปรับปรุง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น การใช้สื่อ/แหล่ง เรียนรู้ที่เหมาะสมใน การจัดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนและ ชุมชน

2) ด้านการหาความต้องการจำเป็น ผู้แทนครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ หัวหน้างานภารกิจของโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นและคัดเลือกกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) ของผู้เรียนเป็นโครงการที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนได้ร่วมกิจกรรมเทิดทูนพระคุณแม่ เพื่อการพัฒนาทักษะด้านความกตัญญูและการ ปลุกฝังจิตสำนึกให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่มีความตระหนักถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ ของแม่

3.2.2 ความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

1) ด้านบุคลากร มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามกิจกรรม เพราะบุคลากรของโรงเรียนด้านครูผู้สอนและครูผู้สนับสนุนการสอนเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาด้านสังคมศึกษา ด้านภาษาไทย เป็นผู้ประสานการดำเนินงานโครงการ จำนวน 2 คน

2) ด้านงบประมาณ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 3,000 บาท ตามแผนปฏิบัติงานงบประมาณของโรงเรียน ซึ่งแยกจ่ายตามโครงการ ดังนี้ ค่าเอกสาร จำนวน 300 บาท ค่าจัดหา สื่อ/อุปกรณ์ จำนวน 700 บาท ค่ารางวัล จำนวน 1,500 บาท และค่าจัดเตรียมสถานที่ จำนวน 500 บาท ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการ

3) ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ เพราะเปรียบเทียบกับวัสดุ/อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการกับวัสดุ/อุปกรณ์ ที่มีอยู่ เช่น กระดาษ A4 มีอยู่ 10 รีม แต่ใช้จริง 5 รีม สีแท่ง มีอยู่ 15 กล่อง แต่ใช้จริง 11 กล่อง และกระดาษ 100 ปอนด์ มีอยู่ 5 รีม แต่ใช้จริง 3 รีม เป็นต้น ซึ่งเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีวัสดุ/อุปกรณ์ และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมเพียงพอในการดำเนินงาน

3.2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

จากการประเมินกระบวนการดำเนินกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านเหล่า ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมการประกวดวาดภาพ “สองมือแม่” 2) กิจกรรมการประกวดการแต่งคำประพันธ์ “แม่ผู้มีพระคุณอันประเสริฐ” 3) กิจกรรมการประกวดการเขียนเรียงความ “แม่ในดวงใจ” 4) กิจกรรมการประกวดคำขวัญ “รักแม่เท่าฟ้า” 5) กิจกรรมการบูชาพระคุณแม่ผู้มีพระคุณอันประเสริฐ ผลจากการดำเนินการจัดกิจกรรม สรุปได้ดังนี้

1) การดำเนินกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) ร่วมกับชุมชน อยู่ในเกณฑ์น่าพึงพอใจมาก โดยเปรียบเทียบระยะเวลาที่วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง มีกระบวนการ ดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาปฏิบัติจริง คือ ความเหมาะสม ของขั้นตอนแผนงาน/โครงการ ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผนงาน/โครง ความเหมาะสมของวัน เวลา ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของวัสดุ/อุปกรณ์ และความเหมาะสมของแผนงานดำเนินการ

2) การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนด้านความกตัญญู กตเวทิต์ ของครูได้ ดำเนินการ คือ การให้ลูกได้ไหว้แม่ แสดงความรู้สึกดีต่อพระคุณแม่ที่มีต่อลูก อันมีสายสัมพันธ์ของความรู้สึกที่ผูกพันอันลึกซึ้งระหว่างลูกกับแม่ ในวันที่ 9 สิงหาคม 2556 เป็นเวลา 1 วัน ซึ่งสามารถปฏิบัติจริงได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า นักเรียนทุกคนมีคุณธรรมนำความรู้ มีทักษะการคิด และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความสำคัญในกิจกรรมวันแม่ (วันลูกค้า ลูกคุณ) สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งนักเรียนทุกคนได้ร่วมกิจกรรมวันสำคัญร่วมกับผู้ปกครองด้วยความสนใจและเต็มใจ โดยการใช้กิจกรรมด้านความกตัญญูกตเวทิต์ระหว่างลูกกับแม่ และยังเป็นการพัฒนาฝึกทักษะด้านความกตัญญูการปลูกฝังจิตสำนึกให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและยังเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับผู้ปกครองด้วยการมอบรางวัลแม่ดีเด่นดวงใจลูกได้อย่างความสอดคล้องกับกรอบงานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนโรงเรียนบ้านเหล่า ในด้านโรงเรียนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน อันเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชนและโรงเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง

3) การนิเทศภายใน ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการได้ ดำเนินการนิเทศภายในจริง ผลการนิเทศพบว่า กิจกรรมเป็นไปตามแผนการนิเทศ และผลการนิเทศครูและชุมชนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4) ผลการประเมินกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) โรงเรียนบ้านเหล่า โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนกับผู้ปกครองแล้วประเมินผลด้วยเครื่องมือแบบประเมินโครงการ/กิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลการประเมินกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) โรงเรียนบ้านเหล่า

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียนและสนองต่อความต้องการของชุมชน	4.64	0.48	มากที่สุด
2. มีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลที่ระบุสิ่งที่ต้องการไว้ชัดเจน	4.37	0.48	มาก
3. ระบุสิ่งที่ต้องการเชิงปริมาณและคุณภาพสามารถตรวจสอบและประเมินผลได้	4.56	0.50	มากที่สุด
4. สามารถปฏิบัติงานได้ทุกกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.54	0.59	มากที่สุด
5. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรม	4.55	0.53	มากที่สุด
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.58	0.49	มากที่สุด
7. มีการกำหนดค่าใช้จ่ายสอดคล้องกับกิจกรรม	4.36	0.49	มาก
8. กิจกรรมวันสำคัญสามารถทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการเข้าวัด ทำบุญ สวดมนต์	4.56	0.50	มากที่สุด
9. กิจกรรมวันสำคัญ (ลูกค้า ลูกคุณ) คณะครูที่ติดตามไปให้ความสนใจและแนะนำ/ดูแลนักเรียน	4.59	0.54	มากที่สุด
10. ภาพรวมของการจัดกิจกรรมวันสำคัญ (ลูกค้า ลูกคุณ) ในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน	4.57	0.49	มากที่สุด
\bar{X}	4.54	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกันของนักเรียนกับผู้ปกครองแล้ว ประเมินผลด้วยเครื่องมือแบบประเมินโครงการ/กิจกรรม พบว่ามีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณารายด้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีความสอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียนและสนองต่อความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.64, S.D = 0.48$) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) กิจกรรมวันสำคัญ (ลูกค้า ลูกคุณ) คณะครูที่ติดตามไปให้ความสนใจและ

แนะนำ/ดูแลนักเรียน ($\bar{X}=4.59, S.D=0.54$) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) สถานที่ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.64, S.D=0.48$) อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกันของนักเรียนกับผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียนและสนองต่อความต้องการของชุมชน ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสนใจในการร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดี และมีสถานที่ใช้จัดกิจกรรมที่มีบรรยากาศเหมาะสม โดยมีผลการประเมินภาพรวมของการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) โดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกันของนักเรียนกับผู้ปกครองจึงเป็นแนวทางหนึ่งของโรงเรียนบ้านเหล่าที่จะการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดีต่อไป

3.3 ผลการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์

จากการสรุปผลการประเมินผลโครงการการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ของโรงเรียนบ้านเหล่า สรุปผลได้ดังนี้

3.3.1 ด้านบริบท หรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านการปฏิรูปการเรียนรู้

1) ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ผลการประเมินพบว่าโรงเรียนบ้านเหล่ามีความด้อยในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง การพัฒนาด้านสุขภาพทางกาย การพัฒนาบุคลากรในด้านการปฏิบัติงาน และ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู การวิจัยปฏิบัติการเพื่อใช้ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมใน การจัดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน

2) ด้านการหาความต้องการจำเป็น ผู้แทนครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หัวหน้างานภารกิจของโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นและคัดเลือกโครงการการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์เป็นโครงการที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.3.2 ความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

1) ด้านบุคลากร มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานตามกิจกรรม เพราะบุคลากรของโรงเรียนด้านครูผู้สอนและครูผู้สนับสนุนการสอนเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาด้าน สุขศึกษาและพลศึกษา มีครูแกนนำทางด้านการศึกษา จำนวน 3 คน

2) ด้านงบประมาณ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 23,000 บาท ตามแผนปฏิบัติงานงบประมาณ ของโรงเรียน และงบประมาณการบริจาคอื่น ๆ ซึ่งแยกจ่ายตามโครงการ ดังนี้ ค่าอาหาร กลางวัน 2 วัน จำนวน 5,000 บาท ค่าพิธีเปิด 3,000 บาท ค่าเอกสาร จำนวน 500 บาท ค่า จัดหาอุปกรณ์แข่งขัน จำนวน 2,000 บาท ค่ารางวัล จำนวน 12,000 บาทและค่าจัดเตรียม สถานที่ จำนวน 500 บาท ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน ตามโครงการ

3) ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ เพราะเปรียบเทียบกับวัสดุ / อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการกับวัสดุ / อุปกรณ์ ที่มีอยู่ เช่น กระดาษ A4 มีอยู่ 5 รีม แต่ใช้จริง 2 รีม ลูกฟุตบอล มีอยู่ 25 ลูก แต่ใช้จริง 2 ลูก วอลเลย์บอล มีอยู่ 10 ลูก แต่ใช้จริง 2 ลูก ตะกร้อ มีอยู่ 5 ลูก แต่ใช้จริง 1 ลูก กระสอบ มี อยู่ 10 ใบ แต่ใช้จริง 6 ใบ และปูนขาวมีอยู่ทั้งหมด 50 ถุง แต่ใช้จริง 20 ถุง เป็นต้น ซึ่งเพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนมีวัสดุ/อุปกรณ์ และเอกสารประกอบการจัด กิจกรรม เพียงพอในการดำเนินงาน

3.3.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

จากการสรุปผลการประเมินกระบวนการดำเนินกิจกรรมการแข่งขัน กีฬาสีภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) และการนิเทศภายใน สรุปได้ดังนี้

1) การดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาสีภายในและกีฬา ชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ปกครองในชุมชนเข้า ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อการดำเนินงานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายอย่างเต็มที่ อยู่ในเกณฑ์น่า พึงพอใจมาก โดยเปรียบเทียบระยะเวลาที่วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง มีกระบวนการ ดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาปฏิบัติจริง คือ ความเหมาะสม ของขั้นตอนแผนงาน/โครงการ ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของบุคลากรใน

การวางแผนงาน/ โครง ความเหมาะสมของวัน เวลา ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของวัสดุ/ อุปกรณ์ และความเหมาะสมของแผนงานดำเนินการ

2) การจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ปกครองในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายอย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมนี้อาศัยการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในของนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่า ก่อนการจัดกิจกรรมโรงเรียนได้เตรียมการ คือ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ชุมชนรับทราบ เชิญชวนผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ โดยมีการประชุมเตรียมการ ชักซ้อมความเข้าใจในขั้นตอนและแนวทางในการจัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็น เสนอแนะรูปแบบการจัดกิจกรรมในงานกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ร่วมกับกับชุมชน ใช้เวลาจัดกิจกรรมจำนวน 2 วัน คือ วันที่ 22 - 23 สิงหาคม 2556 กิจกรรมที่ต้องร่วมกับชุมชนคือ การจัดขบวนพาเหรดของแต่ละคณะสี และการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ การแข่งกีฬาให้แบ่งนักกีฬาออกเป็น 4 คณะสี ผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมก็ให้สังกัดสีตามโซนหมู่บ้านตนเองอาศัยอยู่ โดยผู้ปกครองที่จะมาร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนจะร่วมกันให้การช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนในขบวนพาเหรดรวมทั้งเชียร์ในการแข่งขันกีฬาของนักเรียนตามสังกัดสีของตนเองและ การแข่งขันกีฬาของชุมชน ได้แก่ วอลเลย์บอลเยาวชนหญิง กรีฑา ฟุตบอลชายพ่อบ้าน-แม่บ้าน และกีฬาพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ ส่วนคณะกรรมการการแข่งขันกีฬากับผู้ปกครองตามสีที่ตนเองสังกัด โดยมีประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือนายศิริ มะลิลา เป็นประธาน หลังพิธีเปิดเป็นการแข่งขันกีฬารอบชิงชนะเลิศทุกรายการ โดยมีกีฬาฟุตบอลชายพ่อบ้านชิงชนะเลิศกับทีมครู ผู้นำชุมชน เป็นคู่ปิดสนาม จากนั้นเป็นพิธีปิดเชิญชวนผู้ปกครองให้อยู่ร่วมมอบรางวัลให้กับนักเรียนและของชุมชนในแต่ละโซนสี

ผลการดำเนินกิจกรรม พบว่าการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์มีความสอดคล้องกับกรอบงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนด้านโรงเรียนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาภายใน ซึ่งเป็นกิจกรรมของโรงเรียน โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นชี้แนะการจัดกิจกรรมในทุกขั้นตอน เป็นการแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับชุมชน ผู้ปกครองในชุมชนนอกจากจะได้เห็นความสามารถของนักเรียนแล้วยังมีโอกาสดูพบปะกับคณะครูเล่นกีฬาร่วมกัน ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันระหว่างโรงเรียน

กับชุมชน การจัดกิจกรรมกีฬาสามัคคีบ้านโรงเรียนเป็นการจูงใจให้ชุมชนอยากมีบทบาทและอยากมีส่วนร่วมสามารถปฏิบัติจริงได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ปฏิบัติจริง

3) การนิเทศโครงการ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการนิเทศโครงการ ผลการนิเทศพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายใน และกีฬาชุมชนสามัคคี (บ้านเหล่าเกมส์) เพื่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่า ซึ่งได้มีผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“...ทำงานร่วมกันเป็นอย่างดีทั้งโรงเรียนและชาวบ้านอยากให้เป็นอย่างนี้เป็นแบบนี้ตลอดไป มีอะไรก็ช่วยเหลือกัน...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 23 สิงหาคม : สัมภาษณ์)

“...ทราบข่าวจากลูกหลานและทางหอกระจายข่าว อยากจะให้จัดทุกปี นักเรียนจะได้แสดงออกเต็มที่ ครูกับชาวบ้านจะได้รู้จักสนิทสนมกันมากขึ้น...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 23 สิงหาคม : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับชุมชน เมื่อมีโอกาสก็ให้ความร่วมมือกันเพื่อผู้สัมพันธ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันต่อไป...”

(ผู้นำชุมชน. 23 สิงหาคม : สัมภาษณ์)

“...ทุกคนมีความประทับใจอยากให้มีโอกาส ชาวบ้าน นักเรียน และคณะครูทำกิจกรรมร่วมกันเป็นภาพที่ประทับใจมาก ๆ...”

(ผู้นำชุมชน. 23 สิงหาคม : สัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ชาวบ้านในชุมชนบ้านเหล่า มีความกระตือรือร้นและเต็มใจในการทำกิจกรรม และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังได้รับความร่วมมือจากชุมชนทั้ง 6 หมู่บ้านในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านกำลังกาย

ด้านรางวัลสนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และขนมสำหรับนักเรียนเป็นจำนวนมาก จากการทำกิจกรรมการแข่งขันกีฬาร่วมกันระหว่างคณะครูและชุมชนพบว่า ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และชาวบ้านในชุมชนบ้านเหล่ามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นอย่างดี มีการพูดคุยร่วมกันสร้างบรรยากาศในกิจกรรมดำเนินไปอย่างเป็นกันเอง

ผลการสรุปประเมินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ด้วยเครื่องมือแบบประเมินโครงการ/กิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงผลการประเมินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.นักเรียนและชุมชนมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกีฬาภายในในครั้งนี้	4.64	0.48	มากที่สุด
2.นักเรียนและชุมชนมีความเข้าใจถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬาภายในในครั้งนี้	4.37	0.48	มาก
3.ลำดับขั้นตอน/เนื้อหา/และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมกีฬาภายใน มีความเหมาะสม	4.57	0.49	มากที่สุด
4.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมกีฬาภายใน มีความเหมาะสม	4.64	0.48	มากที่สุด
5.สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมกีฬาภายใน มีความเหมาะสม	4.50	0.57	มาก
6.นักเรียนและชุมชนมีความประทับใจในกิจกรรมกีฬาภายใน	4.54	0.53	มากที่สุด
7.นักเรียนและชุมชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมกีฬาภายใน	4.37	0.48	มาก
8.คุณครูคอยดูแล พูดคุยและให้คำแนะนำในข้อซักถามแก่นักเรียน	4.57	0.49	มากที่สุด
9.กิจกรรมกีฬาภายในช่วยปลูกจิตสำนึกที่ดีของนักเรียนต่อการเล่นกีฬา/ออกกำลังกาย	4.64	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10.ภาพรวมของการจัดกิจกรรมกีฬาภายในในครั้งนี้มี ความสมบูรณ์ ครบถ้วน	4.57	0.49	มากที่สุด
\bar{X}	4.54	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ โรงเรียนบ้านเหล่า พบว่ามีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 พิจารณารายด้านเรียงลำดับมากที่สุด 3 ลำดับได้แก่ 1) นักเรียนและชุมชนมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกีฬาภายในในครั้งนี ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) กิจกรรมกีฬาภายในช่วยปลูกจิตสำนึกที่ดีของนักเรียนต่อการเล่นกีฬา/ออกกำลังกาย ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมกีฬาภายใน ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ของโรงเรียนบ้านเหล่า ในครั้งนี้ได้บรรลุเป้าหมายด้วยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนชาวบ้าน และผู้นำชุมชน โดยจัดกิจกรรมที่เอื้อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน จึงทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานก่อให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เต็มใจและพร้อมในการที่จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยผลการประเมินการจัดกิจกรรมในภาพรวมระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกรอบงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการใช้ออกาสจากการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมาช่วยส่งเสริมเชื่อมสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act)

การดำเนินการโครงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้วยกระบวนการใช้กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในด้านนี้ใช้กิจกรรมประกอบด้วย 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้า ลูกคุณ) 3) กิจกรรมกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดให้มีขึ้นมาโดยการ

เสนอแนะของกลุ่มผู้ร่วมประชุม/ร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะสามารถพัฒนาให้สอดคล้องกับกรอบงานการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในด้านโรงเรียนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยเน้นให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนในการวางแผนการดำเนินงานการจัดการแข่งขันกีฬาภายในของโรงเรียน และกีฬาชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เมื่อก่อนโรงเรียนจะเป็นฝ่ายดำเนินการเอง กิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนได้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่เกิดความร่วมมือกันทั้งคณะครูในโรงเรียน และผู้ปกครองในชุมชนในการร่วมกันคิด และปฏิบัติกิจกรรมจนก่อให้เกิดความเข้าใจและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ชุมชนมีความกระตือรือร้นที่ทางโรงเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งในการทำกิจกรรมของโรงเรียน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการระดมทรัพยากรทางการศึกษา หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมในสถานศึกษาหรือการทำกิจกรรมของโรงเรียน จะทำให้ชุมชนรู้สึกว่ามีส่วนช่วยในการพัฒนาโรงเรียนอย่างจริงจังต่อไป

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจในการจัดทำโครงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นหลังการดำเนินกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้วยเครื่องมือแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการศึกษาความพึงพอใจในโครงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น แสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่า

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การประชุมวางแผน	4.64	0.48	มากที่สุด
2. รับทราบผลการดำเนินงานของโรงเรียน	4.37	0.48	มาก
3. โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี	4.56	0.50	มากที่สุด
4. กิจกรรมมีความหลากหลายและเหมาะสม	4.54	0.59	มากที่สุด
5. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	4.55	0.53	มากที่สุด
6. สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.58	0.49	มากที่สุด
7. ควรจัดกิจกรรมนี้ต่อไป	4.36	0.49	มาก
8. โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริม พัฒนาด้านการเรียนการสอน	4.56	0.50	มากที่สุด
9. คุณค่า/ประโยชน์ของโครงการ/กิจกรรม	4.59	0.54	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10.การดำเนินโครงการโดยภาพรวม	4.57	0.49	มากที่สุด
\bar{X}	4.53	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าที่ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยการใช้กิจกรรมประกอบด้วย 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) 3) กิจกรรมกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) ภายหลังจากดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว พบว่ามีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับมากที่สุด 3 ลำดับได้แก่ 1) การประชุมวางแผน ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.48) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) คุณค่า/ประโยชน์ของโครงการ/กิจกรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D.=0.54) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.49) อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในการจัดทำโครงการการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นโดยการใช้กิจกรรมประกอบด้วย 3 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 2) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) 3) กิจกรรมกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) และภายหลังจากดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว พบว่ากิจกรรมทั้งสามกิจกรรมนั้นสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าได้เป็นอย่างดี กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาชุมชนสัมพันธ์ (บ้านเหล่าเกมส์) โรงเรียนบ้านเหล่า มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) กิจกรรมวันสำคัญ (วันลูกค้ำ ลูกคุณ) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่า มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)